

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Staatssecretaris van Financiën
De heer mr.dr.s. F.H.H. Weekers
Postbus 20201
2500 EE Den Haag

Binnenhof 22
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070-312 92 00
fax 070-312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 11 mei 2011

betreft Richtlijnvoorstel COM(2011)121

ons kenmerk 148494u

Geachte heer Weekers,

De vaste commissie voor Financiën heeft in haar vergaderingen van 19 april en 10 mei jongstleden het voorstel voor een richtlijn over een gemeenschappelijke geconsolideerde heffingsgrondslag voor de vennootschapsbelasting COM(2011)121 besproken. Bij deze besprekingen heeft zij het BNC-fiche over dit voorstel betrokken. Dit heeft de leden van deze commissie aanleiding gegeven tot het stellen van de volgende vragen en het maken van de volgende opmerkingen.

De leden van de **CDA**-fractie hebben met veel belangstelling kennisgenomen van het voorstel voor een richtlijn voor een *Common Consolidated Corporate Tax Base* (CCCTB). Naar de mening van deze leden, die zij delen met de leden van de fracties van **ChristenUnie**, **SGP** en **OSF**, is dit voorstel een van de belangrijkste voorstellen die de Europese Commissie in de afgelopen tien jaren op het terrein van de directe belastingen heeft gedaan. Naar verwachting kan de CCCTB leiden tot een aanzienlijke reductie van de administratieve lasten van grensoverschrijdende ondernemingen. In plaats van met de belastingadministraties en fiscale winststelsels van maximaal 27 lidstaten, zullen multinationals na invoering van de CCCTB nog slechts met één belastingadministratie en één fiscaal winststelsel te maken krijgen. Ook maakt de CCCTB grensoverschrijdende verliesverrekening mogelijk en zullen ingewikkelde *transfer-pricing*-regels grotendeels overbodig worden. Toch bevatten de huidige voorstellen ook de nodige nadelen. Zo zal het optionele karakter van CCCTB tot vele gecompliceerde overgangsproblemen leiden en tot extra uitvoeringskosten voor de overheden. Ook het niet meenemen van immateriële activa en financiële activa in de allocatiecriteria zal op veel terechte kritiek kunnen rekenen. Het is dan ook te verwachten dat nog de nodige amendementen zullen moeten worden aangebracht, wil dit voorstel uiteindelijk in een richtlijn kunnen worden omgezet.

In deze fase vragen de leden van de CDA-fractie, mede namens de leden van de fracties van ChristenUnie, SGP en OSF, in het bijzonder aandacht voor een tweetal aspecten. Het eerste aspect ziet op het feit dat er in het voorstel voor is gekozen om voor de vaststelling van de belastinggrondslag te werken met autonome fiscale regels. Er wordt derhalve niet verwezen naar vennootschapsrechtelijke regels zoals IAS/IFRS dan wel naar de leer van de bedrijfseconomie. Aangezien woorden nooit duidelijk zijn, dreigt daardoor het gevaar van een langdurige periode

datum 11 mei 2011

ons kenmerk 148494u

blad 2

van rechtsonzekerheid voordat uit de jurisprudentie een duidelijke lijn valt te onderkennen wat onder dat autonome fiscale winstbegrip onder de CCCTB moet worden verstaan. De aan het woord zijnde leden vragen zich dan ook af of het niet de voorkeur verdient om een algemene bepaling op te nemen die inhoudt dat een fiscaal winstbepalingsstelsel dat voldoet aan IAS/IFRS dan wel de leer van de bedrijfseconomie in beginsel ook conform het fiscale winstbegrip van de CCCTB is, tenzij doel en strekking van de CCCTB dan wel een specifieke bepaling zich daartegen verzetten. Een voorbeeld van dit laatste zou kunnen zijn een onverkorte toepassing van het van IAS/IFRS bekende *fair value accounting*. Dat zou immers kunnen leiden tot strijd met het aan het fiscale winstbegrip inherente voorzichtigheids- casu quo liquiditeitsbeginsel.

Een tweede aspect waar de leden van de CDA-fractie, mede namens de leden van de fracties van ChristenUnie, SGP en OSF, aandacht voor vragen is de algemene antimisbruikregel van artikel 80. Daarin staat dat 'kunstmatige transacties die louter het ontgaan van belasting tot doel hebben, (...) buiten aanmerking (blijven) bij de berekening van de belastinggrondslag'. Deze leden vragen zich af of deze definitie niet te beperkt is. Uitgaande van deze definitie zou immers de aanwezigheid van één enkel zakelijk motief, hoe beperkt ook, de werking van deze antimisbruikbepaling kunnen voorkomen. Verdient het daarom niet de voorkeur om het begrip 'louter' te vervangen door 'hoofdzakelijk', zo vragen deze leden.

De leden van de **PvdA** hebben kennisgenomen van onderhavig richtlijnvoorstel. Zij hebben grote bezwaren tegen de voorgestelde richtlijn voor de voornoemde heffingsgrondslag. Deze delen zij met de leden van de fracties van **SP** en **GroenLinks**. Zij zijn van mening dat het voorstel strijdig is met het subsidiariteitsbeginsel. Zij hebben daarnaast ook nog enkele vragen, mede namens de leden van de fracties van SP en GroenLinks.

De aan het woord zijnde leden verzoeken de regering wat verder in te gaan op de praktische betekenis van de voorgestelde maatregelen. Fiscale obstakels wegnemen klinkt mooi, maar die waren er vaak niet voor niks, aldus deze leden. Wat betekent een en ander in de praktijk, afgezien het voorkomen van dubbele belastingheffing, zo vragen zij. De toelichting van de zijde van de Europese Commissie schetst een heel zonnig beeld, maar dan rijst de vraag waarom die richtlijn al niet veel eerder is ingevoerd. Er zouden alleen voordelen zijn, maar dat lijkt te mooi om waar te zijn. Kan de regering hier nader op ingaan?

De regering heeft voorts aangegeven wat dit voorstel betekent voor de Nederlandse schatkist in termen van opbrengst. Kan de regering hier wat preciezer op ingaan in het minimale en maximale geval, zo vragen deze leden. Wat kan er eventueel worden gedaan om de schade te beperken? Het is toch evident - zo stellen deze leden - dat indien bedrijven in meerdere Europese landen actief zijn en zij zelf een keuze kunnen maken of ze van deze heffingsgrondslag gebruik wensen te maken, dit leidt tot de voor het bedrijf beste uitkomst, dus laagste belasting, en dat de alsdan te derven belastingopbrengst moet worden opgebracht door andere bedrijven en burgers. Deze leden verzoeken om een reactie hierop van de regering.

De Europese Commissie spreekt over minder administratieve lasten; de regering wijst op de belasting voor de Belastingdienst (dus meer administratieve lasten, zij het elders). Dat zou toch ook in andere landen het geval moeten zijn, zo menen deze leden. De leden van de fractie van

datum 11 mei 2011

ons kenmerk 148494u

blad 3

de PvdA, mede namens die van de SP en GroenLinks, verzoeken om een reactie hierop van de regering.

De regering lijkt zelf niet gelukkig met deze richtlijn, zo menen de aan het woord zijnde leden te kunnen constateren. Zij verzoeken de regering wat nader in te gaan op zijn opstelling.

Is het zo dat het feit dat vooral grote landen als Duitsland en Frankrijk hier een sterk voorstander van zijn, betekent dat vooral de grote landen profiteren, zo vragen zij voorts.

Kan de regering ten slotte wat nader ingaan op aspecten van de Nederlandse positie die niet direct zien op de opbrengst?

De leden van de vaste commissie voor Financiën zien de antwoorden van de regering op de gestelde vragen en opmerkingen met grote belangstelling tegemoet. Gelet op het besluitvormingstraject over dit richtlijnvoorstel verzoeken zij de regering om een spoedige reactie.

Hoogachtend,

P.H.J. Essers

Voorzitter van de vaste commissie voor Financiën